

"MƏN VƏ MƏNİM DÜNYAM"

GÜNAY, HUMAY, BİR DƏNƏ GÜNƏBAXAN VƏ QIRT TOYUĞUN CÜCƏLƏRİ

Elçin

«Beşik nəşriyyatı»nın nağıllar
dünyasına xoş gəlmisin, balaca! Bu dəfə sənə
«Günay, Humay, bir dənə günəbaxan və qurt
toyuğun cüclərini» nağılmı təqdim edirik. Günay
və Humay adlı balaca qızların qırt toyuqla,
cüclərlə necə tanış olduğunu bilmək üçün bu
nağılı oxumalısan.

LİLLƏ VƏ NƏŞRİYYAT
IRM 2010-2011

Qış qurtardı, yaz gəldi, nərgiz torpaqdan baş qaldırdı, ağaclar
çiçəklədi, lalelər çölləri, düzləri qıpqırmızı qızartdı, gül bülbülü çağırıldı,
bülbül gülü, sonra yay gəldi, istilər başladı və Günayla Humay atasıyla
birlikdə, anasıyla birlikdə maşına minib yay istirahətinə kəndə getdilər.

Günayla Humaygilin kənddə yaşadıqları evin həyətində çoxlu ağaç
var idi və Günayla Humay bu ağacları meyvələrinə tanıydırlar:

- Bax, armud ağacı!
- Bax, alma ağacı!
- Bax, alça ağacı!

Həyətdə bostan da var idi. Bostanda qarğıdalı əkmışdilər, pomidor, xiyar əkmışdilər, amma bunların arasında bir dənə də gül uzanmışdı, saplağı elə uzun idi, bir Günay, bir də Humay – ikisi boydal Özü qoğal kimi girdə idi, sapsarı leçəkləri var idi və Günayla Humay bilmirdi ki, bu boy-buxunda, bu uzunluğunda, bu girdəliyində, bu sarılığında bu nə güldü belə?

Günay soruşdu:

– Bu nə güldü?

Günayın anası dedi:

– Yox, bu, gül deyil, Günay, bu, günəbaxandı. Yəqin bostana bir dənə toxumu düşüb, beləcə uzanıb...

Humay təeccübə çiyinlərini çekdi:

– Günəbaxan nədi?

Düzdü, Günay da bilmirdi ki, günəbaxan belə olur, amma Günay bilirdi ki, günəbaxan nədi, çünki Günay yaman çox bilən qız idi, axı Günay, zarafat deyil ha, ikinci sinfə keçmişdi!..

Günay tez dedi:

– Humay, günəbaxan bilirsən nədi?

Bax, biz ki, hərdən tum çırtlayıraq ha, günəbaxan odu, bildin?

Humay başını tərpətdi:

– Hə, hə, bildim! Tez onu çırtdayaq!

Axi Humay hələ balaca idi. Axi Humayın hələ cəmi-cümələtanı beş yaşı var idi.

Günayla Humayın anası dedi:

– Yox, Humay, günəbaxan hələ gerek lap böyüşün, yetişsin, sonra dərərik, tumlarını çıxardarıq, tavada qovurarıq, bir yerdə oturub çırtlayırsız. Amma qabığını yerə tökməzsiz ha!

Bundan sonra Günayla Humay hər gün
həmin təkcə günəbaxanın dibinə su tökdülər.

Humay balaca beli ilə hər gün günəbaxanın
dibini bellədi, Günay tez-tez baxdı ki,
keçilər, buzovlar gəlib onların bu günəbaxanını
yeməsin.

Günəbaxan hər gün bir balaca, hər
gün bir balaca böyüyürdü, lap yekə
olurdu...

Günayla Humay hər gün səhər
tezdən yuxudan duran kimi ən birinci
yerlərindən boylanıb pəncəradən
həmin günəbaxana baxırdılar.

Günlər keçdi, günəbaxan yekə,
lap yekə, lap gözəl bir günəbaxan ol
du. Qapqara iri tumları var idi.

Bakıya qayitmalarına iki gün qalmış Günayla Humayın anası dedi:

– Bu gün günəbaxanı dərəcəyik!

Humay qışqırdı:

– Ay can, ay ca-an!..

Günay dedi:

– Yaxşı da, Humay, bərkdən qışqırma...

Günay belə dedi, cünki Günayın həmin günəbaxana bir az yazığı gəlirdi...

Günəbaxanı dərdilər, Günayla Humay günəbaxanın tumalarını çıxardılar, anaları günəbaxanın tumalarını tavada qovurdu. Günayla Humay hərəsi bir nəlbəki gətirdi, anaları qovrulmuş tumu yarıya bölüb nəlbəkili rəsi doldurdu.

Günayla Humay çoxdan bəri gözlədikləri qovrulmuş isti tumdan bir ovuc götürüb hə-yətə qaçdı ki, ləzzətlə çirtlaşınlar.

Bir az keçdi.

Birdən Günayla Humay qaşa-qaşa evə gəldi.

– Biz tumları cücelərə verdik!

Anaları güldü:

– Axı cücelər tum yeməz...

Həyətdəki hində qırt toyuğun yeddi cücəsi var idi. Cücelər dörd gün idi yumurtadan çıxmışdilar, ləp balaca idilər. Hər birisi bir yumurta boyda idi, təkcə nazik qılçaları, cıqqılı da ayaqları var idi. Belə bapbalaca cücelər iri tum dənələrini necə yeyə bilərdi?

Günay, Humay ikisi də birağızdan dedi:

– Cücelərə anaları tum verir. Gəl, bax!.. Gəl bax!..

Günayla Humay anaları ilə birlikdə hinin qabağına gəldilər, açıq pəncərədən içəri baxdılar.

Qırt toyuq qaqqıldaya-qaqqıldaya gəzışirdi, cüceləri də civildə-yə-civildəyə onun dalınca qaçışırı. Qırt toyuq hinin açıq pəncərə-sindən adam görüb daha bərkdən qaqqıldadı.

Humay dedi:

– Ay cücelərl!.. Ay cücelərl!.. Alın!..

Humay hinə bir dənə iri tum atdı.

Qırt toyuq qaqqıldaya-qaqqıldaya gəlib dimdiyi ilə həmin iri tumu yerdən götürdü. Cücelər civildəşə-civildəşə, yüyüre-yüyüre, itələşə-itələşə analarının qabağına yiğisidi.

Qırt toyuq dimdiyinin ucundakı tumun qabığını sindirdi, tumun ağ ləpəsi sıçrayıb yerə düşdü. Cücelər yenə civildəşə-civildəşə, itələşə-itələşə ağ ləpənin üstünə qaçışdı, amma ağ ləpə iri idi, bərk idi. Qırt toyuq qaqqıldaya-qaqqıldaya ağ ləpəni təzədən dimdiyinə aldı, sonra ağ ləpəni dimdiyində əzə-əzə xırdaladı, yerə səpələdi. Cücelər bircə göz qırpmısında tum ləpəsinin qırıntılarını dimdikləyib yedilər.

Humay qışqırdı:
— Gördün!

Bu dəfə Günay hınə bir tum atdı və cüçələr bu tumun da ləpəsini beləcə yedilər. Qırt toyuq başını qaldırıb pəncərəyə baxırdı, cüçələr civildəşirdi, tum ləpəsi deyəsan cüçələrin yaman xoşuna gəlmİŞdi və qırt toyuq da qaqqlıdaya-qaqqlıdaya, ele bil, deyirdi ki, ay qızlar, nə durmusuz, görürsünüz tumun ləpələri balalarımın necə xoşuna gəlir, yenə verin də!..

Günay dedi:

— Men öz tumalarımın hamısını cüçelərə verəcəyəm!

Humay da dedi:

— Men də tumalarımın hamısını cüçelərə verəcəyəm!..

Günay ovcundakı tumaların hamısını bir-bir cüçelərə atdı.

Humay da ovcundakı tumaların hamısını bir-bir cüçelərə atdı, təkcə bir dəfə dedi:

— Günay, olar men özüm də bir dənə tum yeyim?!

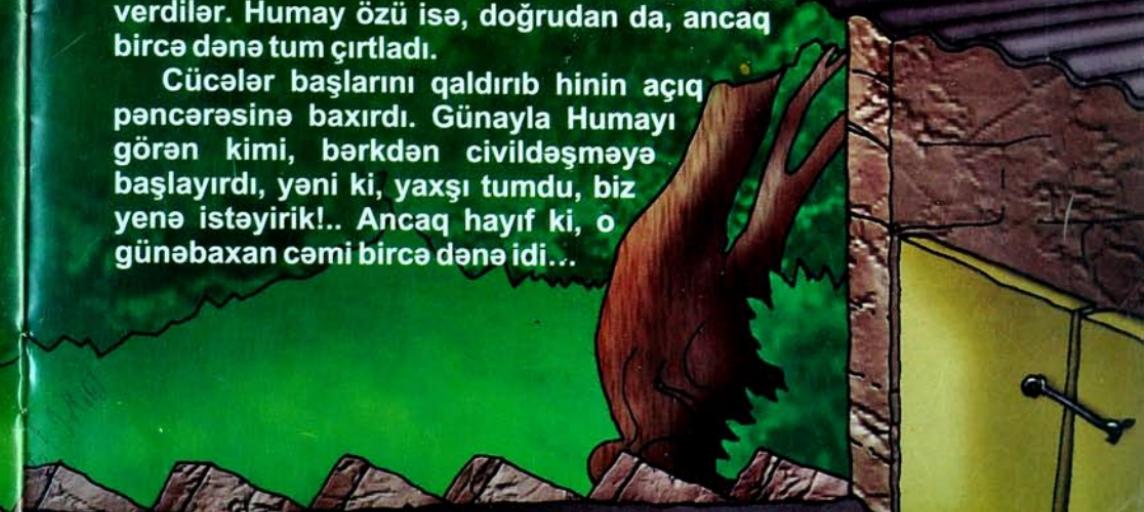
Günay Humaya baxdı, başını buladı, dərindən nəfəs aldı və dedi:

— Yaxşı, Humay, bir dənəsini ye...

Nə etmək olardı, Humay hələ balaca idi də... O da cüçelər kimi, tum ləpəsi yemək istəyirdi...

Sonra Günayla Humay cüçelərə yenə tum gətirdilər, sonra yenə gətirdilər və beləcə tumaların hamısını cüçelərə verdilər. Humay özü isə, doğrudan da, ancaq bircə dənə tum çırtladı.

Cüçelər başlarını qaldırıb hinin açıq pəncərəsinə baxırdı. Günayla Humayı görən kimi, bərkdən civildəşməyə başlayırdı, yəni ki, yaxşı tumdu, biz yenə istəyirik!.. Ancaq hayif ki, o günəbaxan cəmi bircə dənə idi...

Sonra Günayla Humay anaları ilə birlikdə, ataları ilə birlikdə Bakıya qayıtdılar. Sonra yay qurtardı, payız gəldi, ağacların yarpaqları saraldı, yağışlar yağdı, quşlar uçub isti ölkələrə getdi, təkçə sərcələr yağışın altında işlanıb civildəyə-civildəyə soyuqdan şikayət etdi, sonra qış gəldi, qar yağdı, amma o qovrulmuş tum ləpəsi yeyən balaca cüçələr heç vaxt Günayla Humayın yadından çıxmırıldı...

Ümid edirik ki, nağılmızı bəyəndin. Sevimli balaca, əmin ol ki, «Beşik nəşriyyat» sənə həyatı öyrənməyə, başa düşməyə yardımçı olacaq! Gələcək nağıllarda görüşənədək!

26.02.2022

İdeya müəllifi: Qoşqar Qarayev
Layihənin rəhbəri: Qaraqoyunlu

Nəşriyyat direktoru: Nərgiz Cabbarlı
Nəşriyyat redaktoru: Ilyas Tapdıq

Yazar: Elçin

Texniki qrupun rəhbəri: Denis Izuf

Rəssamlar: İlqar Mehdiyev,
Lalezər Vəliyeva

Dizayner: Rumil Hüseynov

Operator: Rena Əzizova

Çapa imzalanmış: 29.06.2009,
formatı 70x100/8, fiziki ç.v. 4,25, təbaşirli kağız №1,
arial qarnitura, sifariş İNN №35, sayı 500

Kitab «Bəşik nəşriyyatında naşro hazırlanmış
(Tel.: (+99440)2181787, (+99450)4989555
E-mail: beshik@beshik.az; www.beshik.az)

ve

“IDEAL-PRINT” metbəsində ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tel.: (+99412)3426767

idealprintx@mail.ru

**STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGIYA
VƏ PATENT ÜZRƏ DÖVLƏT AGENTLİYİ**
şəhədetname № 2005 0563
iddia sənədi № 2005 0841,
liknilik tarixi: 15.07.2005.
Bütün müstəsna hüquqlar
“Bəşik nəşriyyat”-na
məxsusdur.
© “Bəşik nəşriyyat”

Əmək nişanı: “MƏN VƏ MƏNİM DÜNYAM”

ISBN 978-9952-446-93-7

ISBN 978-9952-446-93-7

9 789952 446937

